

gratis

Volg ons ook op facebook
> Veldverkenners

*Ontspannen op
de boerderij met*

Veld

VERKENNERS

Waar naartoe voor zorg, spel & educatie?

Plattelands TV

1 zender - 4 thema's

	Boerenstebuiten		Voor en door de Land- en Tuinbouw
	Jacht & Visvangst		Voor de gepassioneerde Jager en Sportvisser
	HippoTv		Paardensport, -fokkerij en -recreatie
	Countrylife		Alles wat reilt en zeilt op het Platteland

televisie voor en door de land- en tuinbouw

Land- en tuinbouw is één van de 4 thema's op **PlattelandsTV**.

Het programma **Boerenstebuiten** is gratis te bekijken in heel Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Meer info over de actuele uitzendmomenten vind je op

www.plattelandstv.be

of op onze facebookpagina.

Edito

Meer dan alleen boeren

Een boerderij is vandaag niet alleen een plek waar geboerd wordt. Het is ook een plek waar gefeest wordt, geslapen, gegeten, gekookt, gepicknickt, gespeeld, en ga zo maar door. Alleen is het soms moeilijk je weg te vinden in dat aanbod. Wie kan je helpen wanneer je op zoek bent naar een zorgboerderij? Op welke boerderijen kan je kind zijn verjaardag vieren? En waar kan je met je bedrijf op teambuilding? In dit boekje bieden we je een handig overzicht van initiatieven en organisaties die je aan de juiste contactgegevens kunnen helpen. Verwacht hier geen opsomming van boerderijen, want zo'n lijsten verouderen snel. Je vindt ze wél op onze website www.veldverkenners.be. Zoek op 'waar naartoe' voor verdelers van hoeve-ijs, verse aardbeien, hoevebrood, enzovoort. En volg ons op Facebook (/veldverkenners) voor de laatste nieuwtjes.

Veel leesplezier!

Nele Jacobs

Fulltime Veldverkenner

Inhoud

08

Zorg

14

**Hoewe-
producten**

22

Feest en spel

28

**Wandelen
en fietsen**

34

Groepsbezoek

Logeren

10

**Eten en
drinken**

18

**Zelf oogsten
en plukken**

26

**Bijzondere
gewassen
en dieren**

32

Waar naartoe?

*Zorg, recreatie, toerisme en
educatie op de boerderij*

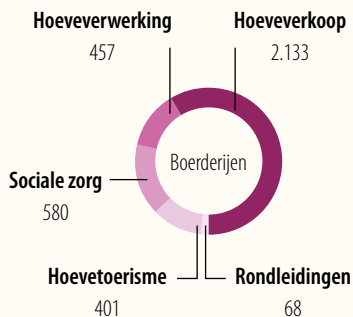
Een boerderij is van oudsher een belangrijke ontmoetingsplaats. Het is een plek die tot de verbeelding spreekt en waar mensen tot rust komen. Gezien de hoge verstedelijkingsdruk in Vlaanderen, zijn dat eigenschappen om te koesteren.

Steeds meer stemmen gaan op om van de boerderij een nieuw soort publiek-private ruimte te maken, waar iedereen welkom is en waar werken, ontmoeten, zorgen, proeven, (co-) wonen, beleven en leren elkaar treffen.

Op een aantal plaatsen is dat al zo. Een kwart van de Vlaamse boeren combineert zijn landbouwta-ken bijvoorbeeld met hoeveverkoop en sociale zorg. Deze functies worden verbredingsactiviteiten genoemd, en worden gezien als een al-ternatief voor uitbreiding. Maar hoewel de vraag ernaar toeneemt, is het aanbod nog weinig bekend bij het brede publiek. Want weet jij waar je tijdens de zomermaanden een hoeve-ijsje kan kopen? Waar je terecht kan voor een time-out van school? Waar je tijdens schoolvakanties op boerderijkamp kan? En waar je met vrienden, familie of collega's een rondleiding kan krijgen of een boerderijspel kan spelen?

In dit boekje proberen we je wegwijs te maken. Verwacht echter geen lijsten met adressen, want die verouderen snel. Je vindt die gegevens wél terug op onze website www.veldverkenners.be. Merk je dat er daar een adres ontbreekt? Geef ons een seintje via info@veldverkenners.be. Zo houden we de lijsten samen up to date.

Een kwart van de boeren combineert zijn landbouwta-ken met:

Zorg op de boerderij

Mensen die nood hebben aan rust of een time-out van school, en mensen die op zoek zijn naar een zinvolle dagbesteding maar daarvoor (nog) niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt, kunnen aankloppen bij een zorgboerderij.

Wat?

Een zorgboerderij is een actieve boerderij waar mensen uit een *kwetsbare groep* opgevangen worden. Ze krijgen er geen medische zorg of therapie (een zorgboer is geen gespecialiseerde zorgverlener), maar helpen de boer met allerlei klusjes: de dieren voederen, de stal vegen, mensen bedienen in de hoevewinkel,... Dit biedt hen iets wat ze niet vinden in de klassieke zorgverlening, en er een mooie aanvulling op vormt:

- ✓ De rust die eigen is aan familiale land- en tuinbouwbedrijven.
- ✓ De nuchterheid en soberheid die land- en tuinbouwers kenmerkt.
- ✓ Het heilzame effect van werken met de natuur en zorg dragen voor dieren.
- ✓ Een vast ritme en een duidelijke structuur.
- ✓ En dat alles in een niet-medische, niet-schoolse, maar wel vertrouwde sfeer.

Zorgboerderijen

839

actieve zorgboerderijen
in Vlaanderen

580

erkend als professioneel
land- of tuinbouwbedrijf

±1.000

aanmeldingen
per jaar

±2.250

zorggasten
per jaar

Match zoeken

De ene zorgboerderij is de andere niet, en de ene zorggast is ook de andere niet. Daarom wordt voor elke zorgboerderij en elke zorgvrager een uniek pakket uitgewerkt, in samenwerking met de begeleidende zorginstelling en het Steunpunt Groene Zorg. Het is dus niet zo dat iemand een zorgboerderij kan kiezen uit een lijst. Per aanvraag wordt een individuele match gezocht. Wel bestaan er grofweg vier types zorgboerderijen:

1. Dagbesteding: de zorggast voert allerlei taken uit, afhankelijk van wat hij aankan en nodig heeft. Dit biedt hem een nuttige dagbesteding.

2. Beleving: voor zorggasten die rust nodig hebben of niet in staat zijn om taken uit te voeren.

3. Time out: voor zorggasten die even op adem moeten komen in een omgeving die anders is dan hun dagelijkse leefsituatie. Vaak gaat het om scholieren die schoolmoe zijn. Ook hier wordt een zinvolle dagtaak of rust aangeboden, maar dit voor een korte en vooraf afgebakende periode.

4. Begeleiding naar de arbeidsmarkt: voor zorggasten die opnieuw aan de slag willen, maar daarop voorbereid moeten worden. Er wordt gewerkt aan hun vaardigheden en/of attitude.

Groene Zorg

Voor al je vragen over zorgboerderijen kan je terecht bij het Steunpunt Groene Zorg. In elke provincie is er een contactpersoon:

- **Limburg:** Katlijn Vander Meeren,
0477 63 29 88, kvandermeeren@groenezorg.be
- **Vlaams-Brabant:** Annelies Geeraerts,
0477 99 93 16, ageeraerts@groenezorg.be

- **Antwerpen:** Nele Nackaerts,
0475 87 09 72, nnackaerts@groenezorg.be
- **Oost-Vlaanderen:** Mieke Braet,
0471 76 65 36, mbraet@groenezorg.be
- **West-Vlaanderen:** Els Roelof,
0473 63 08 91, els.roelof@groenezorg.be

 www.groenezorg.be

Logeren op de boerderij

Logeren op een boerderij is een van de meest intense manieren om de boerenstiel te beleven. Zo'n 400 land- en tuinbouwbedrijven bieden die mogelijkheid aan.

Je logeert er in een uniek kader, ontbijt met verse hoeveproducten en geniet van de prettige bedrijvigheid die hoort bij een modern land- en tuinbouwbedrijf. Wie dat wil, mag bovendien een handje toesteken.

De kalfjes voederen, eieren rapen en soms zelfs een ritje maken met de tractor. Een aanrader voor families met kinderen, maar ook leuk voor koppels die graag de romantiek van het platteland opzoeken of voor fervente fietsers en wandelaars.

Logeren in Vlaanderen

B&B's en vakantiewoningen op de boerderij vind je overal in Vlaanderen. Het volledige aanbod vergunde logies is terug te vinden op de website van Logeren in Vlaanderen, of in het logiesboek dat je elk jaar gratis kan bestellen of afhalen bij een dienst voor toerisme in je buurt.

 www.logereninvlaanderen.be > Boerderijbeleving

Themavakanties

Op zoek naar een boerderij die heel kindvriendelijk is? Controleer dan of dit icoontje bij het gekozen logies staat.

Liever een logies dat speciale aandacht heeft voor fietsers en wandelaars? Dan kijk je naar dit icoontje.

Of wil je samen met je lief eerder een romantisch uitje boeken? Dan moet je naar dit icoontje zoeken.

Nieuw

Glamping op de boerderij

Op een boerderij kamperen is helemaal *hot* in Nederland. Vlamingen zijn minder gek op tenten, maar toch waait de trend stilaan naar hier over. Momenteel kan je al kamperen op Hoeve den Overdracht in de Westhoek (Poperinge). De Nederlandse organisatie BoerenBed biedt er luxe *glamping* tenten aan. Dat zijn tenten met comfortabele bedden, een toilet, een houtkachel en soms zelfs een badkamer en houten terras.

 www.boerenbed.nl

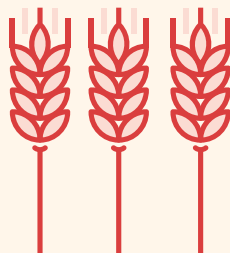

Vroeger**Plattelandstoerisme in Vlaanderen**

De organisatie Logeren in Vlaanderen heette voorheen Plattelandstoerisme in Vlaanderen en is ontstaan in de jaren '80, toen steeds meer landbouwers(vrouwen) ervoor kozen kamers te verhuren om een centje

bij te verdienen. Sindsdien werd de werking uitgebreid met kleinschalige logies elders op het platteland en in de steden.

 www.logereninvlaanderen.be

Hoeveproducten kopen

Verser dan bij de boer vind je ze niet, je groenten, fruit, vlees, zuivel en eieren. Voor foodies is de korte keten dan ook een zegen. En het aanbod is in Vlaanderen gelukkig al redelijk groot: 2.133 land- en tuinbouwers doen aan hoeveverkoop.

En dat aantal stijgt nog ieder jaar.

Hoeveverkoop

2.133

land- en tuinbouwers

8,5%

van de boerderijen
in Vlaanderen

92%

heeft een hoevewinkel

457

doen ook aan
hoeveverwerking

Top 3

omzet op de hoeve
en boerenmarkt

26% vlees

17% fruit

15% groenten

De korte keten: vele gezichten...

Op Recht van bij de Boer vind je niet alleen hoevewinkels maar ook (boeren)markten, voedselteams, automaten, zelfplukboerderijen, enzovoort.

Elk van die verkooppunten heeft z'n typische eigenschappen:

- **Hoevewinkel:** vaak een winkel op de boerderij zelf, waarin de land- of tuinbouwer zijn eigen producten verkoopt. Soms wordt het aanbod aangevuld met producten van collega's.
- **Boerenmarkt:** een markt waarop landbouwers hun eigen producten aanbieden.
- **Gewone markt:** de wekelijkse markt in de gemeente waarop soms ook landbouwers hun producten verkopen.
- **Automaat:** een automaat aan de openbare weg of op de boerderij die vaak 24/7 'open' is.
- **Groenteabonnement:** een abonnement op een pakket groenten en/of fruit van een of meerdere producenten, geleverd op een vast afhaalpunt.

Recht van bij de Boer

Een van de vragen die we bij Veldverkenners het vaakst krijgen, is waar je terecht kan voor hoeveproducten in de buurt. Ons antwoord luidt altijd: kijk op www.rechtvanbijdeboer.be.

Op die website vind je meer dan **700 adressen**, verspreid over Vlaanderen. Je kan er bovendien gemakkelijk zoeken op locatie en op type verkooppunt.

 www.rechtvanbijdeboer.be

• **Zelfoogst- of CSA-boerderij:** boerderijen waarbij je als consument in ruil voor een jaarlijkse betaling inspraak en een deel van de oogst krijgt. Zie pagina 27.

• **Zelfplukboerderij:** boerderijen waarop je zelf groenten en fruit mag oogsten en plukken. Je betaalt per kilogram of per mand. Zie pagina 27.

• **Voedselteam:** een groep van consumenten uit dezelfde buurt die via een gezamenlijke webshop producten aankopen bij lokale producenten. Elke week wordt hun bestelling geleverd op een vast afhaalpunt. Betalen voor hun bestellingen doen ze maandelijks. Daarnaast betalen ze jaarlijks lidgeld aan de organisatie Voedselteams en een teambijdrage.

 www.voedselteams.be

• **Buurderij:** een groep consumenten uit dezelfde buurt ('buren') die online producten bestellen bij een groep lokale producenten ('boeren'). De boeren brengen hun bestellingen vervolgens persoonlijk naar de burens op een wekelijkse boerenmarkt. De boeren staan een klein percentage (16,7%) van hun opbrengst af aan de buurderijverantwoordelijke en de organisatie Boeren & Buren.

 www.boerenburen.be

• **Andere:** tot slot zijn er enkele land- en tuinbouwers die een webshop hebben, met een hoevemobiel het land afschuimen of een coöperatie oprichten om de levering van hun producten aan restaurants en cafés te verzorgen.

... en vele streken

Behalve bij Recht van bij de Boer kan je bij de verschillende provincies terecht voor adressen van hoeveproducenten. Zij ontwikkelden elk een eigen label om hoeve- en in dit geval ook streekproducten te promoten:

Limburg

www.puurlimburg.be

Vlaams-Brabant

www.straffestreek.be

Antwerpen

www.lekkersmetstreken.be

Oost-Vlaanderen

www.lekkeroostvlaams.be

West-Vlaanderen

www.100procentwest-vlaams.be

Lokaal in Deerlijk

Het nadeel van (boeren)markten is dat ze in open-lucht plaatsvinden. En dat ze dus letterlijk in het water vallen wanneer het regent. Dat is niet het geval bij Lokaal in Deerlijk. De boerenmarkt deed in mei 2016 voor het eerst zijn deuren open en was meteen een schot in de roos. Het recept: elke vrijdagmiddag van 15:00 tot 20:00 (!) komen een aantal producenten (één per productcategorie) samen in een overdekte en charmante hal, waar behalve hun marktkraampjes ook een bar en kinderatelier te vinden zijn. Bezoekers kunnen er dus rustig winkelen terwijl hun kinderen spelen, en nadien samen klinken op het weekend. Daarenboven betalen ze voor al hun aankopen in een keer, bij het verlaten van de hal.

 www.lokaalmarkt.be

 kindvriendelijk

Waar en wanneer?

Adressen, data en nieuwe initiatieven vind je op www.veldverkenners.be > zoek op boerenmarkt, hoevewinkel, zelfpluk, automaat, enzovoort.

Volg ons ook op Facebook (/veldverkenners) – dan ben je altijd op de hoogte van de laatste tips en weetjes.

Eten en drinken

op de boerderij

Eerder las je al dat 457 land- en tuinbouwbedrijven aan hoeveverwerking doen. Dat wil zeggen dat ze hun primaire producten (bv. fruit, melk) zelf verwerken tot bereide producten (bv. confituur, sap, ijs, kaas).

Een deel van die bedrijven combineert dit bovendien met de uitbating van een hoeveterras of -café. Deze twee bijvoorbeeld:

Hoevecafé De Pierlapont

Bij Kijkboerderij De Pierlapont in Loppem zijn kinderen de baas. Maar terwijl zij zich uitleven in het strobade, in het maïsdoelhof of op het Pierlapad, kunnen mama en papa even uitblazen in het hoevecafé of op het -terras. Op de kaart staan verse pannenkoeken, hoeve-ijsjes en streekbieren.

 www.pierlapont.be
 kindvriendelijk

Hoeverestaurant Jos Theys

Bij Jos Theys in Holsbeek serveren ze het eigen gekweekte kalfs- en rundvlees in een restaurant op de boerderij. De kalveren en runderen staan bovendien op een speciaal dieet, wat het vlees zijn typische smaak en malsheid bezorgt. Voor de ultieme stal-tot-bord-ervaring.

 www.jostheys.be

Er zijn natuurlijk meer initiatieven – te veel om hier op te sommen. Enkele die je móet kennen:

Hoevepicknick

Tijdens de zomer kan je zowel in West-Vlaanderen als in Vlaams-Brabant picknicken op een kleine selectie boerderijen. Combineer dit met een fiets- of wandeltocht in de omgeving, en je beleeft ongetwijfeld een leuke dag samen uit.

- www.hoevepicknick.be en www.vlaamsbrabant.be/picknickeenhoeve

Hoevetearoom

Melkveebedrijven die zuivel verwerken, baten op de boerderij vaak een ijssalon/tearoom uit. Of ze hebben een ijstoog waar je tijdens de zomer terecht kan voor een ijsje uit het vuistje.

- www.veldverkenners.be > hoeve-ijs
- kindvriendelijk

Bloesem- en fruitterras

Tijdens de bloesemfeesten in april openen verschillende Limburgse fruittelers op zondag een pop-up terras op hun bedrijf. Ze combineren dit met gratis rondleidingen, live muziek en kinderanimatie. Een paar bedrijven herhalen dit tijdens de oogstfeesten in augustus, september of oktober.

- www.toerismelimburg.be > Ontdekken > Haspengouw
- kindvriendelijk

© Philip Vincoutive

Waar en wanneer?

Adressen, data en info over (pop-up) boerencafés en -terrassen, ontbijt- en picknickarrangementen vind je op www.veldverkenners.be > Doe-tips en Agenda.

Volg ons ook op Facebook (/veldverkenners) — dan ben je altijd op de hoogte van de laatste tips en weetjes.

Ontbijten op Vaderdag

De provincies Oost- en West-Vlaanderen organiseren op Vaderdag al enkele jaren een ontbijtarrangement. Een 20-tal boerderijen bieden die dag een ontbijt aan met verse hoeve- en streekproducten, geven rondleidingen en voorzien kinderanimatie.

- www.oost-vlaanderen.be en www.onthaalopdeboerderij.be > Vaderdag
- kindvriendelijk

Nieuw

Zoete Zondag op Moederdag

Omdat mama's net als papa's een leuke dag verdienen, riep de provincie Oost-Vlaanderen ook een Moederdagactiviteit in het leven. Een kleine selectie boerderijen organiseert die zondag proeverijen, rondleidingen en animatie.

- www.oost-vlaanderen.be > Moederdag
- kindvriendelijk

Feest en spel

op de boerderij

Relatief nieuw in het aanbod recreatie op de boerderij is het aanbieden van feesten, spelen, workshops en teambuildingsactiviteiten. Iedereen die iets te vieren of organiseren heeft, is op zoek naar een unieke locatie – en een boerderij is dat zeker.

Teambuilding

Een aantal land- en tuinbouwbedrijven heeft zich gespecialiseerd in het aanbieden van teambuildingsactiviteiten. Pionier op dat vlak is de Sint-Jozef-hoeve in Balen. In 2010 al lieten zij een aantal weidespelen ontwikkelen op vraag van een bedrijf dat op zoek was naar 'iets anders'. Sindsdien zit het fenomeen in de lift.

Verjaardagsfeesten

Wat fel aan populariteit wint, zijn kinderfeesten op de boerderij. Het is dan ook een geslaagd recept voor een leuke dag: een groep kinderen, een echte boerderij om te ravotten, kalfjes om te voeren, schapen om te knuffelen, en lekkers om van te snoepen,...

 kindvriendelijk

Andere feesten

Boerderijen die gasten ontvangen (pagina 10), rondleidingen organiseren (pagina 34) of culinaire arrangementen aanbieden (pagina 18), beschikken vaak over de nodige faciliteiten voor een bijeenkomst of feest. Niet alleen verjaardagsfeesten zijn mogelijk maar ook trouwfeesten, communiefeesten, babyborrels, vrijgezellenfeesten, enzovoort. Sommige boerderijen bieden de mogelijkheid al standaard aan. Bij andere kan je best persoonlijk even vragen wat je opties zijn. Want wie niet vraagt, niet wint.

Sport en spel

Ook vrienden en families spelen al eens graag een spel. Een potje boerengolf bijvoorbeeld. Je speelt het zoals golf, maar dan tussen de koeien in de wei, met een grotere bal en een stok met een klomp eraan. Andere populaire boerderijspelen zijn speurtochten met GPS of door maïsdoelhoven. En wie het liever wat rustiger aan doet, kan een rit met de huifkar maken, koeien knuffelen (echt waar!), pony's verzorgen, enzovoort. Een boerderij met een bijzonder aanbod sport en spel is FarmFun in Bocholt.

 kindvriendelijk

Workshops

Voor bedrijven of groepen die een rustige boven een sportieve activiteit verkiezen, organiseren tal van boerderijen workshops. Koken met hoeve-producten, spinnen met wol, kaas maken, honing oogsten,... Elk bedrijf heeft zijn eigen aanbod.

Het kan ook serieus: vergaderen

Ook vergaderen is mogelijk op de boerderij. Verschillende land- en tuinbouw-bedrijven beschikken over de nodige faciliteiten: een zaal in het groen met wif, projector, en... lunch met hoeve- en streekproducten. Dat laatste verhoogt ongetwijfeld de creativiteit :-).

Waar en wanneer?

Adressen en meer info vind je op www.veldverkenners.be > zoek op feest, teambuilding, spel, workshop, enzovoort.

Volg ons ook op Facebook (/veldverkenners) – dan ben je altijd op de hoogte van de laatste tips en weetjes.

Zelf oogsten en plukken op de boerderij

Wie graag zelf de handen uit de mouwen steekt, kan zich aansluiten bij een zelfoogstboerderij of langsgaan bij een zelfplukboerderij. Daarenboven worden tijdens het oogstseizoen speciale plukdagen georganiseerd.

Zelfoogstboerderij

Bij een zelfoogst- of CSA¹-boerderij ga je een engagement aan voor een jaar: je betaalt lidgeld en krijgt in ruil een *aan-deel* – goed voor een deel van de oogst, maar dus ook een deel van het risico (in het geval de oogst mislukt). Als lid mag je altijd het veld bezoeken en wanneer de boer daar aan het werk is, kan je de mouwen opstropen om hem te helpen.

 www.csa-netwerk.be

Zelfplukboerderij

Bij een zelfplukboerderij ga je geen engagement aan. Je bezoek is vrijblijvend, en je betaalt elke keer gewoon wat je mee naar huis neemt. Vaak is er een hoevewinkel, maar in plaats van je groenten uit het rek te kiezen, moet je ze zelf eerst oogsten op het veld. Om je daarbij te helpen, zijn er bordjes met info en aanwijzingen.

 kindvriendelijk

Appels, peren en bessen plukken

In augustus, september en oktober kan je bij appel- en perentelers zelf je vruchten plukken. Zij organiseren plukdagen waarop iedereen welkom is. Na al dat *hard labour* geniet je van een glaasje vers appelsap op een gezellig terras. Vaak is er kinderanimatie en soms live muziek. Ook bessentelers organiseren plukdagen, maar dan in juli en augustus.

 www.toerismelimburg.be >

Ontdekken > Haspengouw

 kindvriendelijk

Waar

Adressen, data en meer info vind je op
www.veldverkenners.be >
zoek op CSA, zelfpluk en plukdagen.

Volg ons ook op Facebook (/veldverkenners) – dan ben je altijd op de hoogte van de laatste tips en weetjes.

Wandelen en fietsen

langs de boerderij

Het platteland oefent een bijzondere aantrekkingskracht uit op de mens. Eens het weer het toelaat, trekken we er massaal opuit. Liefst nog met de fiets of met wandelschoenen aan. Want vanop de fiets of te voet kan je de omgeving het best in je opnemen.

Fietsen van boerderij naar boerderij

Plattelandsvereniging Landelijke Gilden organiseert doorheen het jaar verschillende wandel- en fietsevenementen. Vooral de grote fietstochten van juni tot september zijn bekend: Gentse Buitenband, FietseLieren, Haspengouwse Gordel, Meetjesband,... Vaak zijn de start- en stopplaatsen op een boerderij, waar je iets kan eten en drinken.

i www.landelijkegilden.be >
Ontdekken > Fietsen en wandelen

Dag van de Trage Weg

Elk jaar in de herfst organiseert de vzw Trage Wegen een Dag van de Trage Weg. Die dag vinden tal van activiteiten plaats op, langs en over authentieke landwegen en verkeersvrije doorsteekjes.

i www.dagvandetrageweg.be

Landbouwleerpad

Landbouwleer- of plattelandspaden zijn uitgestippelde wandel- en fietsroutes in het groen, langs een aantal landbouwbedrijven. Onderweg vind je educatieve borden die je iets leren over landbouw, platteland en natuur.

i www.landelijkegilden.be >
Ontdekken > Landbouwbeleving

Themaroutes

Tot slot zijn er honderden fiets- en wandelroutes in Vlaanderen die uitgestippeld werden door de vijf Vlaamse provincies. Zij hebben allemaal een website waarop je in de routes kan grasduinen. Sommige routes kan je gratis downloaden, andere moet je bestellen.

West-Vlaanderen

www.westtoer.be

Oost-Vlaanderen

www.toerismeoostvlaanderen.be

Antwerpen

www.kempen.be

Vlaams-Brabant

www.toerismevlaamsbrabant.be

Limburg

www.toerismelimburg.be

Waar en wanneer?

Data, locaties en tips vind je op www.veldverkenners.be > zoek op fietsen, wandelen, landbouwleerpad, enzovoort.

Volg ons ook op Facebook (/veldverkenners) – dan ben je altijd op de hoogte van de laatste tips en weetjes.

Bijzondere gewassen en dieren

Slakken, lavendel en alpaca's komen in de statistieken amper voor, maar er zijn wel degelijk Vlaamse boerderijen die het kweken. Vaak combineren zij deze bijzondere teelt met een uitgebreid recreatief aanbod. Als je eens iets anders wil, zijn ze dus zeker een bezoekje waard.

Lavendel

In Stokrooie nabij Hasselt, baten vijf herboristen een lavendelboerderij met mediterrane tuin, natuurpark en dierenweide uit. Je kan de boerderij bezoeken, nadien iets drinken op het terras en een geurig aandenken kopen in het winkeltje.

i www.limburglavendel.be

Slakken

Slakken kweken is in Vlaanderen telt al een handvol gespecialiseerde boerderijen, bijvoorbeeld in Langdorp en Moerbeke-Waas. Bij een bezoek hoort natuurlijk een proeverij. Wie durft?

i www.slakkenhof.be,
www.meetjeshoeve.be

Saffraan

De slakkenkwekerij uit Moerbeke-Waas teelt ook saffraan, en is daarmee uniek in Vlaanderen. Je kan de boerderij het hele jaar door bezoeken, na afspraak in groep. Afhankelijk van welk seizoen je kiest, is er iets anders te zien: babyslakken, volgroeide slakken of de bloei van de saffraankrokus.

i www.meetjeshoeve.be

Alpaca's

In Bocholt woont een erkend fokker van alpaca's, die graag bezoekers rondleidt. Tijdens zo'n rondleiding mag je de dieren aaien, krijg je uitleg over hoe ze geschoeren worden en kan je hun wol en de afgeleide producten bewonderen.

i www.alpacaboerderij.be

Insecten

De kweek van insecten is aan een opmars bezig. Hoewel er nog een aantal obstakels moeten worden overwonnen, zijn een paar durvers al op de kar gesprongen. Veerle Pauwelyn van Eco Vene in Lange-mark-Poelkapelle bijvoorbeeld. Af en toe biedt zij workshops en demonstraties aan.

i www.ecovene.be

Waar?

Adressen, data en meer info vind je op www.veldverkenners.be > zoek op lavendel, slakken, saffraan, alpaca en insecten.

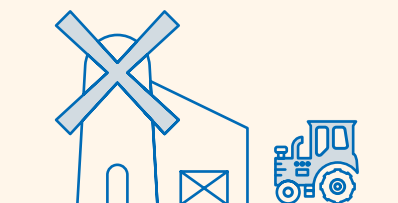
Volg ons ook op Facebook (/veldverkenners) – dan ben je altijd op de hoogte van de laatste tips en weetjes.

Groepsbezoek *aan de boerderij*

Wie met de klas, de vereniging, het bedrijf of de familie een leuke en leerrijke uitstap wil maken, kan daarvoor terecht bij zo'n 70 kijkboerderijen.

Zij ontvangen groepen en geven educatieve rondleidingen, waarbij beleving (doe-activiteiten) en interactie centraal staan.

© Inagro

© Paul Deleert

Kijkboerderijen

Op www.kijkboerderijen.be vind je een overzicht van kijkboerderijen, verspreid over de vijf Vlaamse provincies. Je leest er wat hun activiteiten zijn (bv. melkvee, akkerbouw) en welk educatief programma ze voor welke doelgroep (bv. kleuters, senioren) aanbieden. Het netwerk Kijkboerderijen is een initiatief van Landelijke Gilden en Plattelandsklassen.

 www.kijkboerderijen.be

 kindvriendelijk

Altijd op maat

Het programma dat kijkboerderijen aanbieden wordt altijd aangepast aan de specifieke behoeften van de groep. Kleuters krijgen bijvoorbeeld een andere rondleiding dan 16-jarigen of senioren. Hierdoor is het altijd een boeiende ervaring.

Aanvullend op het netwerk Kijkboerderijen hebben enkele provincies ook een eigen label.

West-Vlaanderen

Onthaal op de boerderij

Kennis- en adviescentrum Inagro brengt samen met de provincie elk jaar een folder uit met een 60-tal West-Vlaamse boerderijen die klassen en groepen (10-60 personen) ontvangen. 'Samen de boer op' is gericht op groepen, 'Met de klas de boer op' is gericht op het reguliere onderwijs en 'Boerderijbezoek voor allen' is gericht op het bijzonder onderwijs.

i www.onthaalopdeboerderij.be

Oost-Vlaanderen

Pierlepein

In Oost-Vlaanderen vormen een 20-tal land- en tuinbouwbedrijven samen het netwerk Pierlepein. De Provinciale Landbouwkamer ontwikkelde voor hen educatief materiaal en een mascotte, het muisje Pierlepein. Op elk bedrijf staan leuke vraag- en antwoordborden voor een kort bezoek en is doe-materiaal aanwezig voor een langer bezoek.

i www.pierlepein.be

Vlaams-Brabant

Boeren met Klasse

Vlaams-Brabant heeft een netwerk van 80 land- en tuinbouwbedrijven die groepen en klassen ontvangen. Elk jaar brengt de provincie een kaart uit met een overzicht van alle deelnemende boerderijen.

i www.vlaamsbrabant.be/boerenmetklasse

Antwerpen

Hooibeekhoeve

De provincie Antwerpen pakt het wat anders aan. Zij runt zélf een boerderij waar klassen, verenigingen en families welkom zijn: de Hooibeekhoeve in Geel.

i www.provincieantwerpen.be >
Economie en landbouw > Hooibeekhoeve

Limburg

Kinderboerderijen

Limburg heeft geen label voor bezoekboerderijen, maar publiceert op haar toeristische website wel een overzicht van kinderboerderijen. De lijst telt 15 adressen.

i www.toerismelimburg.be >
Beleven > Natuur en buitenleven > Met de kids

Ook welkom tijdens de vakantie!

Weet je niet altijd wat je met je kroost aan moet tijdens de schoolvakanties? Net als op sportkamp kunnen ze op boerderijkamp: een meerdaagse beleving op een echte boerderij, al dan niet met overnachting. Een aantal boerderijen is daar speciaal op voorzien.

- www.veldverkenners.be > boerderijkamp
- kindvriendelijk

Dag van de Landbouw

Elke derde zondag van september organiseren Boerenbond en Landelijke Gilden een Dag van de Landbouw. Die dag zetten enkele tientallen boerderijen verspreid over de vijf Vlaamse provincies hun deuren open. Je hoeft die dag niet te reserveren – iedereen is welkom om te kijken, luisteren, vragen te stellen en te genieten.

- www.dagvandelandbouw.be

Kind + boerderij = een goeie match!

Een boerderij is per definitie een kindvriendelijke plek. Er valt altijd iets te beleven. Maar sommige boerderijen zijn er nog meer dan andere op voorzien om kinderen te ontvangen. Ze hebben bijvoorbeeld speciale doe-paden, een knuffelweide met kleine boerderijdieren of kijkgaten op ooghoogte van kinderen in de stallen. Kiezen is verliezen, maar hier toch vier actieve kinderboerderijen die we persoonlijk aanbevelen:

- De Pierlapont in Loppem, www.pierlapont.be
- De Vierhoekhoeve in Gijzenzele, www.vierhoekhoeve.be
- Hof ter Zickele in Nazareth, www.hofterzickele.be
- Broekxhof in Peer, www.broekxhof.be

- Meer adressen?
www.veldverkenners.be > kinderboerderij
- kindvriendelijk

3 tips voor leerkrachten

1 **Bereid je bezoek voor met Veldverkenners**

Voor je met je klas een boerderij bezoekt, is het leuk om de leerlingen en jezelf hierop voor te bereiden. Twee keer per jaar brengt Veldverkenners een boekje uit over landbouw of voeding (zoals dit!) dat je gratis kan aanvragen. Je vindt er ongetwijfeld leuke weetjes in of inspiratie voor een themalessen.

i www.veldverkenners.be > Boekje

2 **Ga op plattelandsklassen in plaats van bosklassen**

Een leuk alternatief voor bos- of sneeuwklassen is plattelandsklassen. Je logeert met de klas op de boerderij tussen de koeien (of toch bijna). Een betere kennismaking met de boerenstiel is er niet. De vzw Plattelandsklassen helpt je met het uitwerken van een geschikt programma op een van

de 14 verblijfscentra. Om je uitstap verder voor te bereiden, vind je op de website bovendien heel wat nuttige informatie en didactisch materiaal. Ook interessant voor themalessen.

i www.plattelandsklassen.be

3 **Speel het spel Farmony in de klas**

Voor leerlingen uit de 2de en 3de graad van het secundair onderwijs is er een gratis educatief simulatiespel. De speler kruipt in de huid van een Vlaamse land- of tuinbouwer en probeert zijn bedrijf zo duurzaam mogelijk te runnen. Op een speelse manier ontdekt hij zo de uitdagingen waarmee de sector geconfronteerd wordt en de maatregelen die ze neemt om te verduurzamen.

i www.farmony.be

Colofon

Uitgever: Vlaams infocentrum land- en tuinbouw (VILT vzw) | **Redactie-adres:** VILT vzw, Koning Albert II-laan 35 bus 57, 1030 Brussel, 02 552 81 92, redactie@veldverkenners.be, www.veldverkenners.be |
Medewerkers: Philip Vanoutrive, Nele Jacobs | **Vormgeving:** Jansen & Janssen, www.jaja.be |
Verantwoordelijke Uitgever: VILT vzw, Josse De Baerdemaeker, Koning Albert II-laan 35 bus 57, 1030 Brussel | **Foto cover:** © Shutterstock | © Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden vernenigvuldigd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Cijfermateriaal

Landbouwzakboekje 2015, www.lv.vlaanderen.be >
Voorlichting & Info

Platteau J., Van Gijseghe D., Vuylsteke A. & Van Bogaert T. (reds.) (2016) Voedsel om over na te denken. Landbouw- en Visserijrapport 2016, Departement Landbouw en Visserij, Brussel, www.lv.vlaanderen.be >
Voorlichting & Info

Van Buggenhout E. & Vuylsteke A. (2014) Recht van bij de boer(in). Een blik achter de schermen bij 130 bedrijven

met korteketenverkoop in Vlaanderen, Afdeling Monitoring en Studie, Brussel, www.lv.vlaanderen.be >
Voorlichting & Info

Jaarverslag Groene Zorg 2015, www.groenezorg.be >
Groene Zorg in beeld > Publicaties

Vlaams informatiecentrum land- en tuinbouw VILT vzw, www.VILT.be > Nieuws

Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing VLAM vzw, www.vlam.be > Feiten en cijfers

**RECHT VAN
BIJ DE BOER**

Verleg je winkelterrein.

**Zoek op www.rechtvanbijdeboer.be
naar een verkooppunt in je buurt.**

Lekker
VAN BIJ
ONS.be